

Faktaark 2 - Tillykke med huen: Økonomi og beskæftigelse

Med databaggrund i en registeranalyse og en survey beskrives typiske livsforløb med udgangspunkt i forskellige uddannelseslængder – Hvilket socialt, økonomisk og kulturelt liv får man efter studenterhuen?

I registeranalysen ses der på indkomster, ledighed, samfundsøkonomisk bidrag, bopæl, boligtype, familiemæssig status samt forældrenes uddannelsesniveau for studenterårgangen 2000 på i alt 27.961 unge. I surveyen belyses tilfredshed med arbejde og privatliv, psykisk arbejdsmiljø, vilkår på arbejdspladsen, arbejdstid, kulturforbrug, medieforbrug, pendling, barsel samt tilfredshed med bolig, indkomst, arbejdstid og forbrugsmuligheder for aldersgruppen 28-38 år, der har en adgangsgivende eksamen (HF, HHX, STX, HTX og EUX).

I surveyen er der indsamlet data blandt 1.002 beskæftigede, selvstændige, ledige og studerende i alderen 28-38 år. Data er indsamlet af Epinion i marts 2015.

Dette faktaark beskriver resultater vedr. økonomi og beskæftigelse

Hovedresultater

- Når man ser på indkomst, kan uddannelse betale sig, idet akademikere tjener godt 400.000 og gennemsnitsindkomsten for studenterårgang 2000 var 350.000. Det er særligt sundhedsuddannede, der har en høj indkomst.
- 90 procent af studenterårgang 2000 er i beskæftigelse – flest blandt dem med korte og mellemlange videregående uddannelser, færrest i gruppen, der ikke har taget en kompetencegivende uddannelse siden gymnasiet.
- I gennemsnit er nettobidraget per person i årgangen 86.000, men akademikerne bidrager med 36 procent mere, nemlig 117.000.

Spørgsmål vedrørende indhold kan rettes til: Uddannelsespolitisk Chef i Djøf Wenche Marit Quist på wmq@djof.dk/ 33 95 98 26.

Spørgsmål vedrørende metode kan rettes til: Chefkonsulent i Djøf Kirstine Nærvig Petersen på knp@djof.dk/33 95 01 94

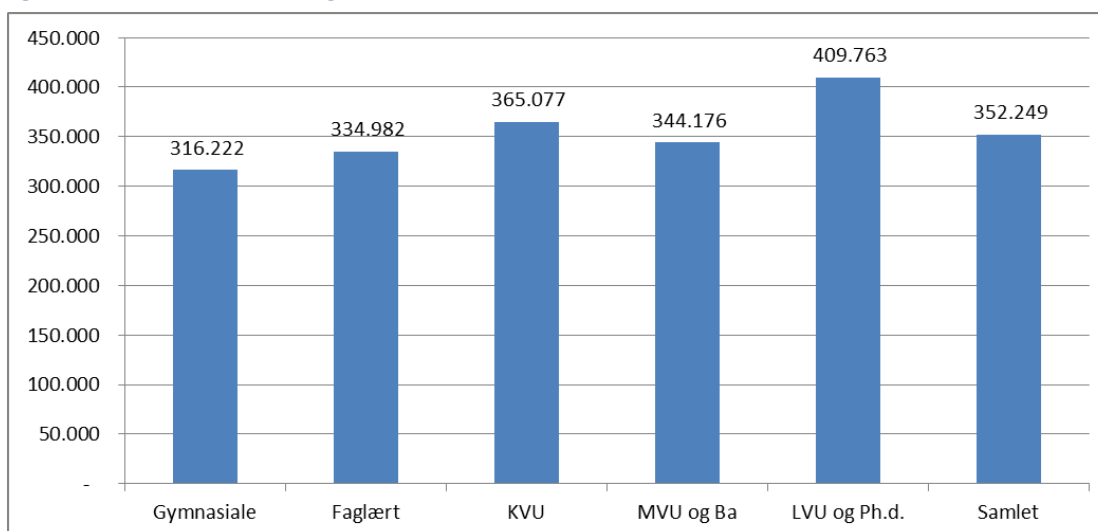
Indhold

Indkomst.....	2
Arbejdsmarkedstilknnytning	4
Nettobidrag	5

Indkomst

Indkomst er defineret som bruttoindkomst¹, dvs. personens skattepligtige indkomst før fradrag, i året 2012². Gennemsnitsindkomsten er 350.000, men varierer mellem 316.000 (11 procent under gennemsnitsindkomsten) for dem, der ikke har taget en uddannelse siden gymnasiet til 410.000 (16 procent over gennemsnitsindkomsten) for dem, der har taget en lang videregående uddannelse. Generelt stiger indkomsten med uddannelsen, dog tjener personer med mellemlang videregående uddannelse mindre end personer med kort videregående uddannelse. Dette kan skyldes at de to grupper arbejder på forskellige arbejdsmarkeder, mange kortuddannede er ansat på det private arbejdsmarked, hvor lønnen tit er højere, men andre vilkår ringere end på det offentlige arbejdsmarked, hvor mellemuddannede meget ofte er ansat (sygeplejerske, lærere mm).

Figur 1. Gennemsnitsindkomst og uddannelsesnivea

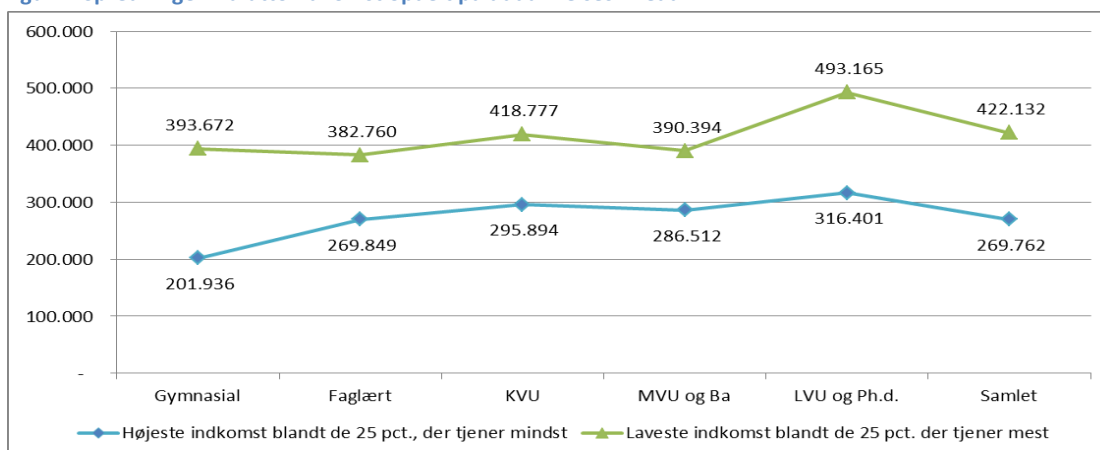

Der er dog en vis variation indenfor uddannelsesgrupperne. Figur 2 nedenfor viser spredningen i grupperne og spændet mellem de to linjer er de 50 procent, der ligger i midten – således tjener de midterste 50 procent af dem, der har en lang videregående uddannelse mellem 316.401 og 493.165 kr. om året, et spænd på 177.000. Til sammenligning er der mindst spredning på de mellemlange videregående uddannelsers indkomster, da de midterste 50 procent tjener mellem 286.512 kr. og 390.394 kr., et spænd på 104.000 kr. Der er også et betydeligt spænd i gruppen, der ikke har en uddannelse udover gymnasiet, her tjener den midterste halvdel mellem 202.000 og 394.000, et spænd på 192.000.

¹ Bruttoindkomst er defineret som i Danmarks Statistik – alle skattepligtige indkomster.

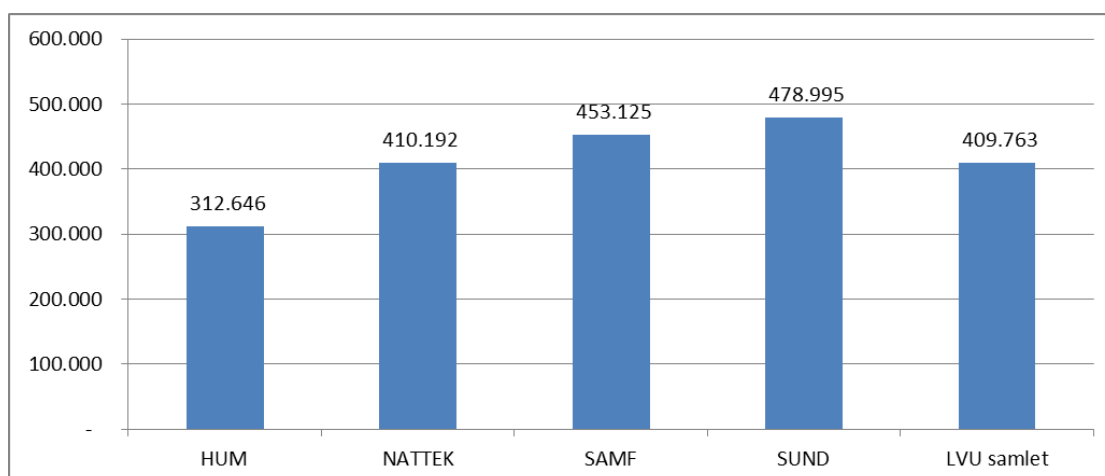
² 2012 var på produktionstidspunktet de nyeste tilgængelige tal.

Figur 2. Spredningen i bruttoindkomst opdelt på uddannelsesniveau

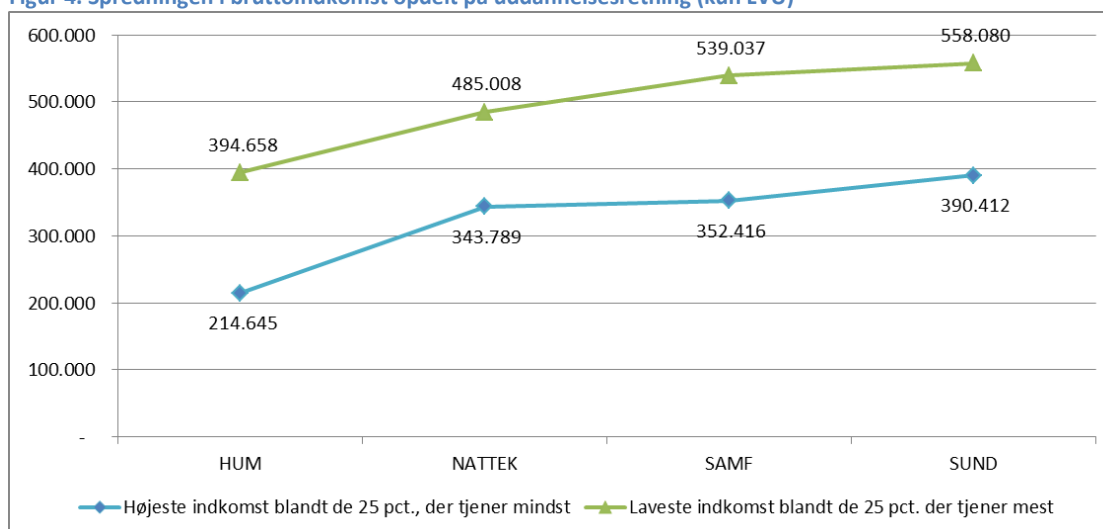
Også indenfor gruppen med lang videregående uddannelse er der betydelige forskelle. De sundhedsvidenskabeligt uddannede er den gruppe med den højeste gennemsnitlige indkomst på knap 480.000, mens humanisterne har den laveste på knap 313.000 – den gennemsnitlige sundhedsvidenskabelige indkomst er således halvanden gang så høj som den gennemsnitlige humanistiske indkomst. Naturvidenskabeligt og teknisk uddannede ligger lige omkring den gennemsnitlige indkomst for alle med lang videregående uddannelse, mens samfundsvidenskabelige uddannede ligger lidt over.

Figur 3. Gennemsnitsindkomst og uddannelsesretning (kun LVU)

Når man ser spredningen i indkomsterne, er de naturvidenskabeligt og teknisk uddannede den gruppe, hvor spredningen er lavest, mens spredningen er højest hos de samfundsvidenskabeligt uddannede.

Figur 4. Spredningen i bruttoindkomst opdelt på uddannelsesretning (kun LVU)

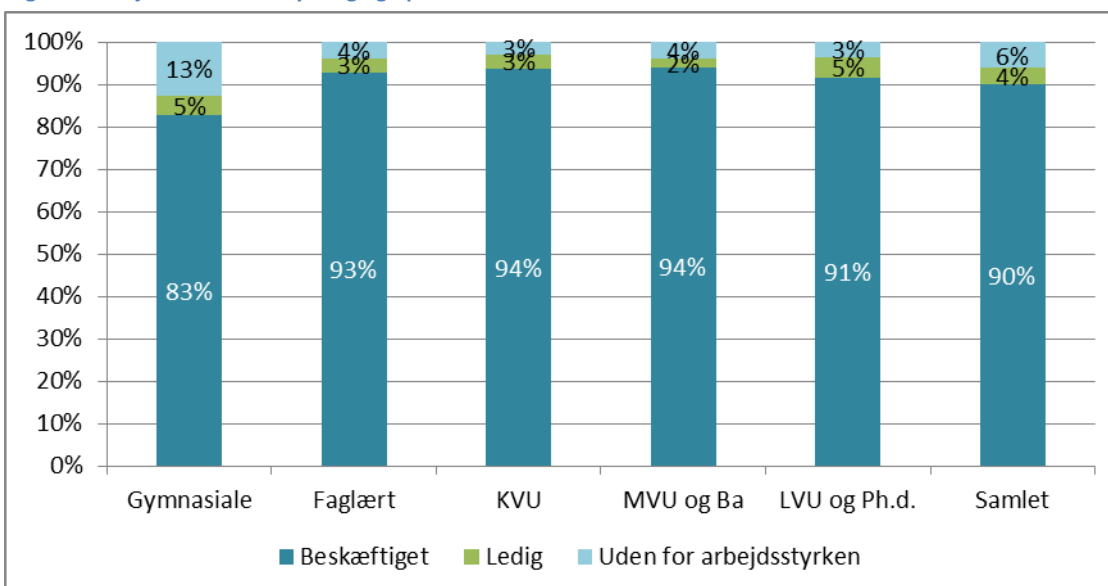

Arbejdsmarkedstilknytning

Arbejdsmarkedstilknytning er defineret som, hvorvidt man i arbejdsstyrken, ledig eller beskæftiget ultimo november 2012³.

Der er en sammenhæng mellem uddannelsesniveau og arbejdsmarkedstilknytning – særligt blandt dem, der alene har opnået en gymnasial uddannelse, er mange uden for arbejdsstyrken. Ledighedsprocenten er højest blandt dem, der alene har opnået en gymnasial uddannelse og blandt akademikerne. Studerende vises ikke, da disse ikke har opnået den indkomst, man vil forvente endnu.

Figur 5. Arbejdsmarkedstilknytning og opnået uddannelse

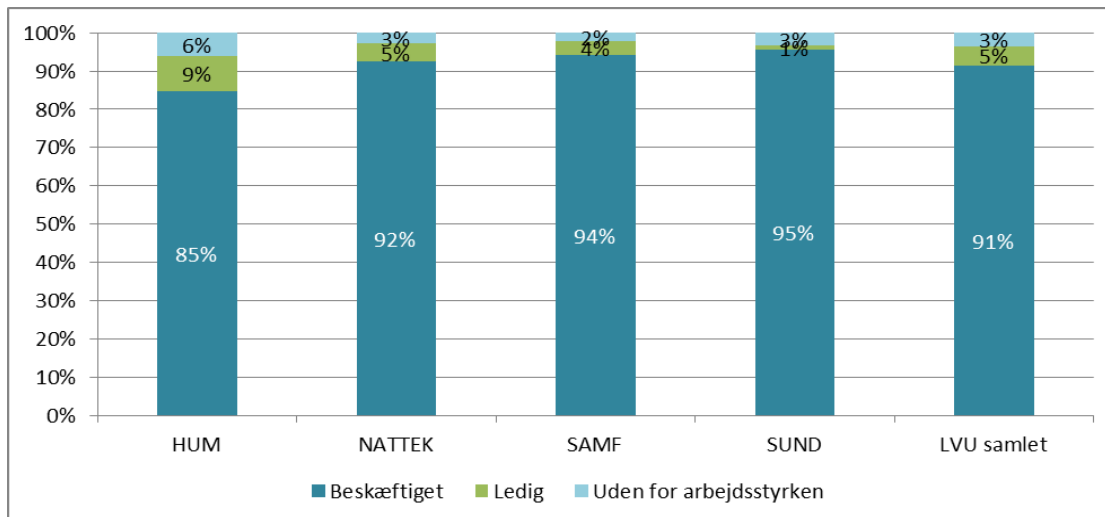

Også indenfor de akademiske uddannelser er der forskelle – sundhedsvidenskab har en beskæftigelsesgrad på hele 95 procent, mens humaniora kun har en beskæftigelsesgrad på

³ 2012 er de senest tilgængelige tal

85 procent, hvilket skyldes at hele 6 procent er udenfor arbejdsmarkedet og 9 procent er ledige. Blandt de samfundsvidenskabeligt uddannede er der en ledighed på 4 procent og 20 procent er udenfor arbejdsmarkedet.

Figur 6. Arbejdsmarkedstilknytning og uddannelsesretning

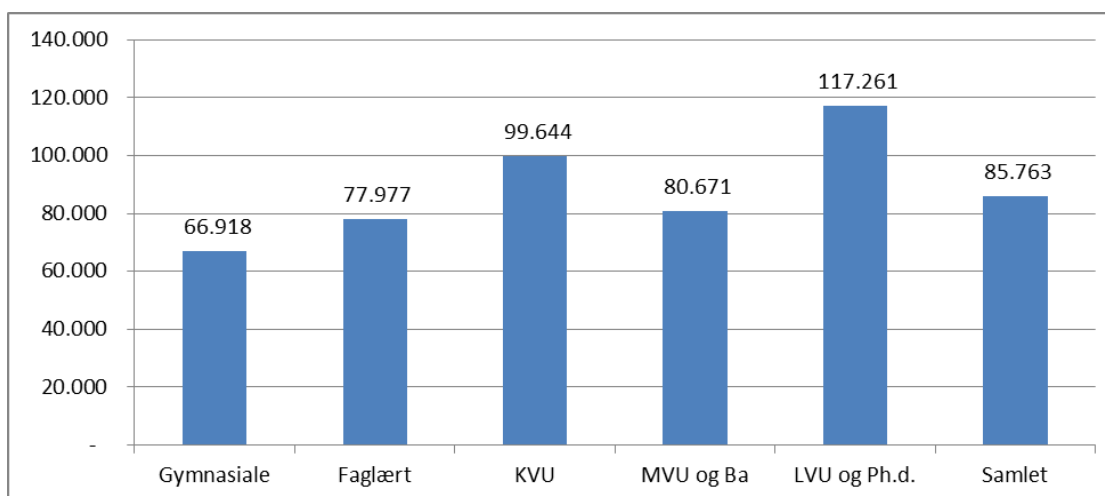

Nettobidrag

Nettobidraget er det beløb, der er i 'overskud' på en person – det vil sige samlede indbetalinger til fratrukket udbetalinger fra det offentlige. Tidligere træk på overførselsindkomster (fx SU) medregnes ikke. Studerende vises ikke, da disse endnu ikke har opnået den indkomst og dermed skatteindbetaling, man vil forvente.

Akademikere bidrager i gennemsnit med 117.000, dvs. 36 procent højere end det samlede gennemsnit, mens dem, der alene har opnået en gymnasial uddannelse bidrager med 67.000, dvs. 22 procent lavere end det samlede gennemsnit.

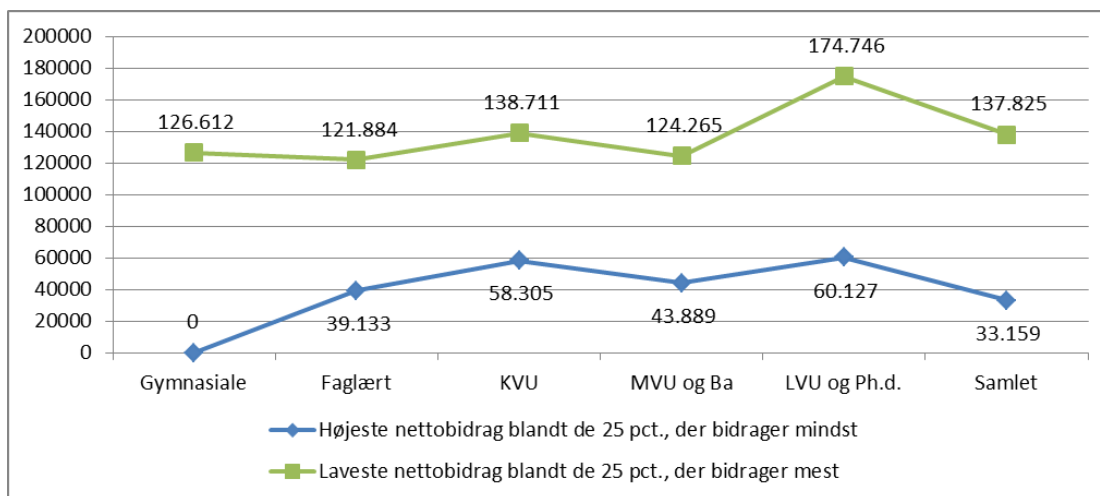
Figur 7. Nettobidrag og opnået uddannelse

Der er betydelig spredning i nettobidraget fra de forskellige uddannelsesgrupper, og ligesom for indkomsten er det særligt blandt dem, der alene har gymnasial uddannelse, at

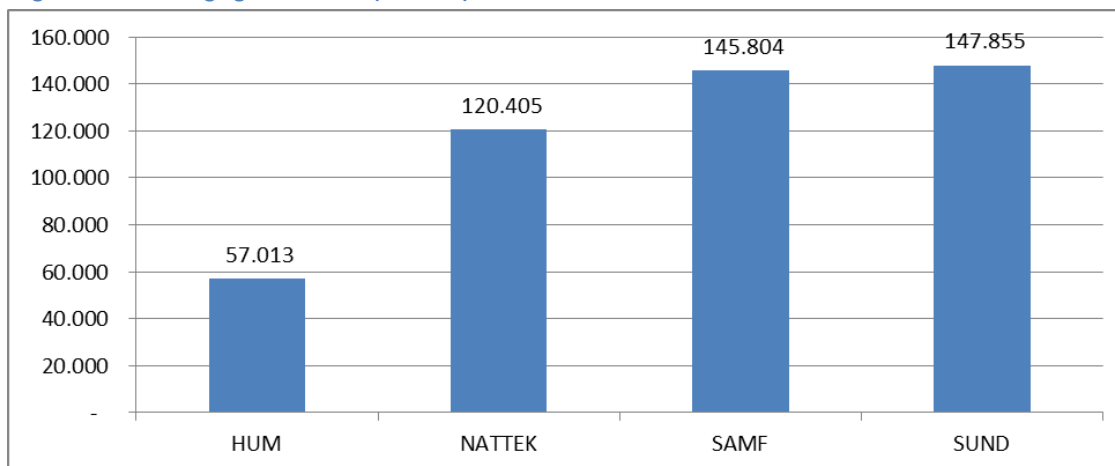
spredningen er størst. Her bidrager 'den midterste halvdel' med mellem 0 og 127.000 kr. årligt. Men også blandt akademikere er der en betydelig spredning i nettobidraget.

Figur 8. Spredning i nettobidrag, opdelt på uddannelsesniveau

Opdeles på uddannelsesretning blandt akademikere, er der store forskelle. Sundhedsvidenskabeligt uddannede har det højeste nettobidrag med 148.000 om året, men samfundsvidenskabeligt uddannede ligger lige under med 146.000 om året. Det naturvidenskabeligt og teknisk uddannede ligger betydeligt lavere med 120.000 årligt, men allerlavest ligger humanistisk uddannede med kun 57.000 årligt – dvs. under halvdelen af det gennemsnitlige nettobidrag fra akademikerguppen.

Figur 9. Nettobidrag og uddannelse (kun LVU)

Der er naturligvis en del spredning i grupperne, blandt humanisterne bidrager de 25 procent, der bidrager mindst, med et nettounderskud på mindst 3000 kr., mens de 25 procent, der bidrager mest, bidrager med 123.000 kr. eller derover. På de andre akademiske områder bidrager de 25 procent, der bidrager mindst, med 80.000-90.000 eller derunder, hvor det naturvidenskabelige og tekniske område ligger lavest af de tre, og sundhedsvidenskab ligger højest.

Figur 10

